

Halál a bűnbe süllyedt világban



SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 2:16-17; 3:1-7; Zsoltárok 115:17; János 5:28-29; Róma 5:12; 2Korinthus 5:21

„Azért ahogyan egy ember által jött be a bűn a világba, és a bűn által a halál, úgy a halál minden emberre elhatott, mivelhogy mindenki vétkezett” (Róm 5:12, ÚRK).

Krisztus volt az az isteni Személy, aki által Isten létrehozta a világminőséget, benne a földünket (Jn 1:1-3, 10; Kol 1:16; Zsid 1:2). Mivel az Atya Isten kimagasló tisztelettel övezte Őt és bejelentette, hogy együtt teremti meg ezt a világot, „Lucifer irigy és féltékeny lett Jézus Krisztusra” (Ellen G. White: *The Story of Redemption*. 14. o.), szervezkedni kezdett elene.

Sátán elhatározta a mennyből való kivettetése után, „hogy tönkreteszi Ádám és Éva boldogságát” a földön, és ezzel „szomorúságot okoz a mennyben... Ha bármilyen módon ráveheti őket [Ádámot és Évát] az engedetlenségre, akkor Isten bizonyára találna valami módot arra, hogy megbocsásson nekik, így ő és a bukott angyalok is részesülhetnének Isten kegyelmében” (i. m. 27. o.). Isten tisztában volt Sátán stratégiájával, ezért figyelmeztette Ádámot és Évát, hogy ne tegyék ki magukat kísértésnek (1Móz 2:16-17). Ez azt jelenti, hogy az embereknek már akkor is tiszteletben kellett tartaniuk világos korlátokat, amikor a föld még tökéletes, hiba nélküli volt.

Ezen a héten Ádám és Éva bűnbeeséséről fogunk gondolkodni és arról, hogyan hódította meg világunkat a bűn és a halál, illetve Isten miként plántálta el már az Édenben a reménység magját az emberekben.

ELLENTÉTES KIJELENTÉSEK

Az Úr tökéletesnek teremtette meg a világot (1Móz 1:31). Ádám és Éva számára ismeretlen volt a halál. Ezért is figyelmeztette az első emberpárt Isten, amikor meglátogatta őket az Édenben: „*A kert minden fájáról bátran egyél. De a jó és a gonosz tudásának fájáról ne egyél, mert amely napon eszel róla, bizony meghalsz*” (1Móz 2:16-17, ÚRK).

Hogyan mutatja be 1Móz 2:16-17 szakasza a szabad akarat valóságát a tökéletes Édenben? Vagyis vajon miért kellett Istennek figyelmeztetnie az embereket, ha nem választhattak szabadon?

Isten figyelmeztető szavai után valamikor Sátán a kígyó formáját magára öltve szintén az Édenbe ment. Éva figyelte, amint vidáman lakmározott a tiltott gyümölcsből, mégsem halt meg. „Sátán maga is evett a tiltott gyümölcsből” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, 28. o.), de semmi baja nem lett.

Olvassuk el 1Móz 3:1-4 verseit! Képzeljük magunkat Éva helyébe! Vajon miért tűnhettek számára meggyőzőnek ezek a szavak?

Az emberi logika alapján a kígyó szavai meggyőzőbbnek tűnhettek, mint amit Isten mondott. Először is a természet világában addig semmi bizonyíték nem mutatott a bűn és a halál létezésére. Másodszor a kígyó éppen a tiltott gyümölcsöt ette, még hozzá nagy élvezettel. Tehát miért tartaná vissza magát Éva attól, hogy ő is ugyanazt tegye? Isten parancsa túlságosan korlátozónak és valójában értelmetlennek tűnhetett. Sajnos a két, egymással ellentétben álló kijelentés között döntve Éva figyelmen kívül hagyott három alapelvet: 1) a lelki dolgok megítélésében nem mindig az emberi érvelés a legbiztonságosabb; 2) Isten Igéje tűnhet számunkra logikátlannak és értelmetlennek, ám az mindig igaz és megbízható; 3) bizonyos dolgok önmagukban nem rosszak vagy helytelenek, azonban Isten az engedelmesség próbakövévé tette azokat. Tisztában kell lennünk azzal, hogy nem egyszeri eset, amit Éva az Éden kertjében tapasztalt. Naponta, minden pillanatban döntenünk kell Isten Igéje (amit sokan nem tartanak népszerűnek) és a környezet megtevesztő kultúrája között. A döntéseink pedig örökre ható következményeket vonnak maguk után.

Mondjunk néhány példát, amikor a Biblia világos tanításai ellentétesek világi szokásokkal!

A KÍGYÓ ÁMÍTÁSA

1Móz 3:1-7 szakasza szerint Éva mi alapján döntött Isten és a kígyó szava között?

1Mózes 3. fejezetében találjuk a kísértés pszichológiájának egyik legvilágosabb példáját. Isten figyelmeztette Ádámot és Évát, hogy ha esznek a tiltott gyümölcsből, biztosan meghalnak (1Móz 2:16-17). A kígyó alakját magára öltve Sátán több retorikai fogást is bevetett, hogy Évát megtévesztéssel bűnre csábítsa.

Az első, hogy *általánosította* Isten konkrét tiltását. „*Csakugyan azt mondta az Isten, hogy a kertnek egy fájáról se egyetek?*” (1Móz 3:1) – kérdezte. Éva tiltakozva azzal érvelt, hogy a parancs *csak* arra a bizonyos fára vonatkozott, amiről ha esznek vagy csak megérintik azt, meghalnak.

Ezután *ellentmondott* Isten szavainak. Kategorikusan kijelentette: „*Bizony nem haltok meg*” (1Móz 3:4).

Végül pedig Sátán azzal vádolta meg Istent, hogy szándékosan *elzárja* Évától és a férjétől az alapvető tudást. „*Hanem tudja Isten, hogy amelyik napon esztek abból, megnyílik a szemetek, és olyanok lesztek, mint az Isten: jónak és gonosznak tudói*” (1Móz 3:5, ÚRK).

Évát a kíváncsisága vezette Sátán megbabonázó térfelére, ott pedig arra kényszerült, hogy döntsön: hűséges marad-e, engedelmeskedve Isten korlátokat szabó parancsának, vagy enged Sátán megszédítő csábításának. Isten szavában kételkedve a saját érzékeire hagyatkozott – ez a személyes megfigyelés empirikus, tapasztalati módszere –, így választott a két ellentétes kijelentés között. Először is látta, hogy a *táplálkozás* szempontjából „*jó az a fa eledelre*”. Másodszor, esztétikailag úgy találta, hogy „*kedves a szemnek*”. Harmadszor pedig, *logikai* elemzéssel arra jutott, hogy „*kívánatos az a fa a bölcsességért*” (1Móz 3:6). Tehát úgy gondolta, hogy jó oka van hallgatni a kígyó szavára és enni a tiltott fáról, és sajnos ezt meg is tette.

Némelyek azzal érvelnek, hogy jogunk van a tudás minden formájához, ameddig ragaszkodunk ahhoz, ami jó (lásd 1Thessz 5:21). Csakhogy Ádám és Éva tragikus édenkerti esete példázza, hogy lehet nagyon is ártalmas a tudás. Vannak olyan dolgok, amelyeket valóban jobb nem ismerni!

Mennyire könnyen képes az ember magyarázni, sőt igazolni a bűnös döntéseit? Mire mutat rá ezzel kapcsolatban a történet tanulsága?

„BIZONY NEM HALTOK MEG”

Az idők során hányféleképpen hangzott már el 1Móz 3:4 versének hazugsága?

Ez a hazugság különös erővel megnyilvánul abban is, hogy széles körben elterjedt a lélek halhatatlanságának hite. Sok ókori vallás és filozófia alapját képezte ez a gondolat. Az ősi Egyiptomban ezért alakult ki a mumifikálás gyakorlata, ill. a temetkezési építkezés, például a piramisok.

Ez a teória lett a görög filozófia egyik alappillére. Például Platón *Az állam* című könyvében Szókratész megkérdezi Glaukóntól: „Nem tudod, hogy a lelkünk halhatatlan, soha nem vész el?” Platón *Phaidón* című művében is hasonló módon érvel Szókratész, amikor azt mondja, hogy „a lélek halhatatlan, maradandó, valójában a Hadészban fog létezni.” E filozófiai elvek nagymértékben formálták a nyugati kultúrát, sőt az apostoli kor utáni kereszténységet is, ám az eredetük jóval korábbra mutat vissza: az Éden kertjében, magától Sátántól származnak.

Az édeni kísértés lényege az volt, hogy Sátán állította: „*Bizony nem haltok meg*” (1Móz 3:4). Ezzel a nyomatékos kijelentéssel a saját szavát Istené fölé akarta helyezni.

A lélek halhatatlanságával ellentétben mit tanítanak a következő versek? Hogyan segíthetnek megcáfolni ezt a hazug állítást? Zsolt 115:17; Mt 10:28; Jn 5:28-29; 1Kor 15:51-58

A lélek természetes halhatatlanságának elmélete még a modern világban is fennmaradt. Könyvek, filmek, tévéprogramok folyamatosan erősítik azt a gondolatot, hogy amikor meghalunk, egyszerűen átmegyünk egy másik tudatos állapotba. Sajnos sok keresztény szószékről is hirdetik ezt a tévedést. Még a tudomány is bekapcsolódott. Az Egyesült Államokban működik egy alapítvány, egy technológiát próbálnak kifejleszteni, aminek a segítségével – az állításuk szerint – kapcsolatba lehet lépni a halottakkal, akiket az anyagi léten túl élőknek hisznek. Elterjedt ez a tévedés, így egyáltalán nem lehet meglepő, hogy döntő szerepe lesz az emberiség történelmének végső eseményeiben.

A kultúránkban milyen különböző úton-módon jelentkezik ez a hazugság? Miért kell Isten Igéjére hagyatkoznunk, nem pedig arra, amit talán az érzékeink sugallnak?

A BŰN KÖVETKEZMÉNYEI

1Móz 3:7-19 és Róm 5:12 szerint milyen fő következményei lettek a bűnnek?

Évát lenyűgözte a kígyó meggyőző beszéde, és nem látta előre, hogy milyen messze ható következményekhez vezet majd az út, amire rálépett. Önmagában még nem volt annyira jelentős az, hogy evett a tiltott gyümölcsből, mint amit ez a tette jelképezett. Engedetlenségének kinyilvánításával az Isten iránti hűségét törte meg, Sátán lett az új szövetségese. 1Mózes 3. fejezete írja le Ádám és Éva bukását és annak letragikusabb következményeit. A teológiai szempont: mindkettőjükön eluralkodott a *teofóbia* (félelem Istentől), ezért rejtőztek el előle (1Móz 3:8). Pszichológiai és szociológiai szempontból úgy értékelhetjük, hogy szegyenükben egymást kezdték hibáztatni (1Móz 3:7, 9-13). Fizikai vonatkozás: verejtékezés, fájdalom, végül halál (1Móz 3:16-19). Ökológiai hatás: a természet világában megindult a romlás (1Móz 3:17-18). Az Éden kertje többé már nem az a gyönyörű, kellemes hely volt, mint korábban. „Amikor Ádám és társa a lankadt virágokban és hulló falevelekben a pusztulás első jeleit látta, jobban gyászolt, mint ahogy most gyászolják az emberek a halottaikat. A törékeny, érzékeny virágok halála valóban okot adott a fájdalomra, de amikor a hatalmas fák elhullatták leveleiket, ez a kép élénken emlékeztette őket arra a rideg valóságra, hogy minden élő sorsa a halál” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, 36. o.). Ádám és Éva nem halt meg azonnal, vagyis nem ért azonnal véget az életük, de aznap megkapták halálos ítéletüket. Az Úr így szólt Ádámnak: „*Arcod veritékével egyed kenyeredet, mígnem visszatérsz a földbe, mert abból vétettél: mert por vagy te, és ismét porrá leszel*” (1Móz 3:19, ÚRK). A bűneset valóban tragikus következményeket zúdított az egész emberiségre. „*Azért ahogyan egy ember által jött be a bűn a világba, és a bűn által a halál, úgy a halál minden emberre elhatott, mivelhogy mindenki vétkezett*” (Róm 5:12, ÚRK) – magyarázza Pál apostol.

Szomorú és fájdalmas, hogy ma mi éppen úgy szenvedjük az Édenben történtek következményeit, mint minden ember a korszakokon át. Hálásak lehetünk, hogy Jézus és a kereszttel miatti reményünk van az örök életre egy olyan világban, ahol soha többé nem üti fel a fejét a bűn!

Éva tragikus tapasztalatán gondolkodva milyen tanulságokat szűrhetünk le magunknak a saját bűnös tetteink következményeit illetően?

AZ ELSŐ EVANGÉLIUMI ÍGÉRET

Minék a reménye csillan fel az egész emberiség számára 1Móz 3:15, 21 verseiben?

1Mózes 3. fejezete írja le azt a rettenetes tragédiát, ami a bűneset után szakadt a világra. Minden megváltozott. Ádám és Éva látta a különbséget az addigi világ és aközött, amivé lett. Kétségbeesésük és csüggedésük idején azonban Isten biztosította őket a jelenre nézve és reményt adott nekik a jövőre. Először is a messiási remény kifejezésével átkot mondott a kígyóra: „*Ellenségeskedést szerzek közötted és az asszony között, a te magod között és az ő magva között: ő a fejedre tapos, te pedig a sarkát mardosod*” (1Móz 3:15, ÚRK) – jelentette ki az Úr. Az „*ellenségeskedés*” (*‘eybáh*) szó nemcsak a jó és a rossz közötti, hosszan tartó küzdelemre utal, hanem a bűnnel szembeni ellenérzésre is, amit Isten kegyelme plántált az ember gondolataiba. Természetünkből adódóan teljes mértékben bűnössé (Ef 2:1, 5) váltunk, „*a bűn szolgálói*” (Róm 6:20) lettünk. Azonban ellenségeskedést kelt bennünk Sátánnal szemben Krisztus kegyelme, amit minden ember szívébe elültet. Ez az „*ellenségeskedés*”, az Édenből származó isteni ajándék teszi lehetővé, hogy elfogadjuk az üdvözítő kegyelmet. A megtérést kiváltó kegyelem és a megújító erő nélkül az emberiség a mindig parancsolni kész Sátán, a kígyó fogóságában maradna. A következőkben az Úr egy állatáldozattal szemléltette a messiási ígéretet (lásd 1Móz 3:21). „Amikor Isten konkrét utasításai szerint Ádám bűnért való áldozatot mutatott be, az számára a lehető legfájdalmasabb szertartás volt. Kezét fel kellett emelnie, hogy kioltson egy életet, amit csak Isten adhat, így kellett áldozatot adnia a bűnért. Ekkor látott halált először. Amint vérző, haláltusában vergődő áldozatára nézett, hit által előre kellett tekintenie Isten Fiára, aki helyettes halált hal az emberért, az Ő előképe volt ez az áldozat” (Ellen G. White: *The Story of Redemption*. 50. o.).

Mit tanítanak 2Kor 5:21 és Zsid 9:28 versei arról, amit Isten először az Édenben jelentett ki?

Ádám és Éva abban a tudatban hagyta el az Éden kertjét, hogy végül majd meg fognak halni (1Móz 3:19, 22-24). Azonban nem mezítelenül és nem is a maguk gyártotta fügefalevél leplekben (1Móz 3:7) távoztak. Isten „*bőr ruhákat*” készített nekik, még fel is öltöztette őket (1Móz 3:21), igazsága palástjának szimbólumaként (lásd Zak 3:1-5; Lk 15:22). Tehát Isten már akkor, kezdettől, az Édentől fogva kinyilatkoztatta az evangéliumot az emberiségnek.

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, „Kísértés és bukás” c. fejezet, 26-36. o.; „A megváltás terve” c. fejezet, 37-44. o.; *Nevelés*. Budapest, 2015, Advent Kiadó, „A jó és gonosz tudása” c. fejezet, 20-24. o.

Az utóbbi években vizsgálják az úgynevezett „halálközeli élményeket”. Emberek „meghalnak”, vagyis leáll a szívük és a lélegzésük, azonban később felélednek, majd fantasztikus történeteket mesélnek arról, hogy lebegtek a lét más formáiban és találkoztak egy fényes lényvel. Némelyek rég meghalt rokonaikat is látni vélték. Sokan, még keresztények is, ha nincsenek tisztában az igazsággal a halállal kapcsolatban, elhiszik, hogy ezek a történetek bizonyítják a lélek halhatatlanságát. Azonban (és ez legyen a legvilágosabb figyelmeztetés: valami nem stimmel) a legtöbben, akik ezt tapasztalták, állítják, hogy a halálközeli élmény során vigasztaló szavakat mondott nekik az a lelki természetű lény, akivel találkoztak. Beszélt a szeretetről, a békéről és a jóságról, de a Krisztusban nyerhető megváltásról, a bűnről és az ítéletről semmit nem hallottak tőle. Amikor állítólag megízlelték a keresztény túlvilágot, vajon ezzel együtt nem kellett volna legalább egy keveset kapniuk a legalapvetőbb keresztény tanításokból? E tapasztalatok üzenete leginkább a New Age dogmára hasonlít, ez magyarázhatja, hogy sok esetben ezek az emberek utána kevésbé hajlanak a kereszténység felé, mint mielőtt „meghaltak”. Továbbá miért nem kapott semmiféle keresztény teológiai üzenetet egyetlen keresztény sem, akinek meggyőződése, hogy halálközeli élménye a keresztény mennyország előíze volt, viszont erős dózis érte a New Age érzélgőségéből? A válasz az, hogy ugyanaz csapta be őket, mint aki Évát is megtévesztette az Édenben, méghozzá ugyanezzel a hazugsággal (lásd a 11. tanulmányt).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Hogyan mutatja be Ádám és Éva esete, hogy Isten megbocsátása nem feltétlenül fordítja vissza a bűn következményeit? Miért igen fontos ezt mindig észben tartani?
- 2) A jó és a gonosz tudásának a fája az ellenség által „megbabonázott terület” volt Ádám és Éva számára. Bennünket milyen „megbabonázott területek” csábítanak?
- 3) Sátán megpróbálja elhitetni Isten népével, hogy „Krisztus kívánalmi kevésbé szigorúak, mint azt korábban hitték, és a világhoz való hasonulással nagyobb lehet a hatásuk a világiakra” (Ellen G. White: *Testimonies to Ministers and Gospel Workers*. 474. o.). Mit kell tennünk, nehogy ebbe a ravasz csapdába essünk?

REMÉNYIK SÁNDOR:

SZIVÁRVÁNY

A párában, a vízesés felett,
Halványan, mint egy álom,
És testetlenül, mint egy lehelet:
Az örökifjú szivárvány lebeg.

Megrokkannak a sziklák, a hegyek,
A kő mállik, az erdők sírba térnek,
Új medret tör a patak magának,
S a régít testálja a feledésnek.
Megöszül a világ.

De a szivárvány mindig egy marad
S színei meg nem fakuló csodák.
Örökifjan és egyformán lebeg,
Halványan, mint egy álom
És testetlenül, mint egy lehelet...

II.

Minden lélekben van egy kis szivárvány,
Kis csapóhíd, amelyet lebocsát,
Hogy egy más lélek átjöhessen rajta, –
Ennek a hídnak hídpillére nincsen,
Ezt a hidacskát csak az Isten tartja.
Az Isten, aki a szívekbe lát.